

POSTANOWIENIE

Dnia 8 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa I. K.
przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej "W." w B.
o ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym 8 marca 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 5 kwietnia 2022 r., sygn. akt I ACa 178/21,

1. **odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
2. **oddala wniosek powoda o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 10 listopada 2020 r. Sąd Okręgowy w Katowicach ustalił nieważność uchwały Walnego Zgromadzenia pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej „W. ” w B., odbytego w dniach 5 czerwca 2018 r., 6 czerwca 2018 r., 7 czerwca 2018 r., 12 czerwca 2018 r., 13 czerwca 2018 r., 14 czerwca 2018 r., 20 czerwca 2018 r. i 21 czerwca 2018 r. w zakresie punktów 4, 7, 15, 16, oddalając powództwo członka spółdzielni I. K. w pozostałej części. Apelacja pozwanej Spółdzielni została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 5 kwietnia 2022 r. Strona pozwana wniosła skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynie kasacyjnej objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolę „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący podniósł, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne dotyczące kwestii, czy art. 36 § 4 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 648 z późn. zm.) wyłącza możliwość zastrzeżenia postanowieniami statutu formy kwalifikowanej w miejsce zwykłej formy pisemnej pełnomocnictwa udzielonego przez członka spółdzielni do zastępowania go w obradach walnego zgromadzenia spółdzielni.

W nawiązaniu do tak sformułowanej przyczyny kasacyjnej należy przypomnieć, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju prawa i orzecznictwa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Skarżący powinien sformułować to zagadnienie w sposób przyjęty przy przedstawianiu przez sąd powszechny zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy; przedstawić pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości,

wykazać zasadność preferowanego sposobu jego rozstrzygnięcia, a także wadliwość rozwiązania przez Sąd drugiej instancji postawionego problemu prawnego w sposób rzutujący na wynik sprawy.

Przedstawione we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania zagadnienie prawne dotyczy wykładni 36 § 4 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 648 z późn. zm.). Skarżąca przeoczyła jednak, że prawo członka spółdzielni mieszkaniowej do zastępowania go przez pełnomocnika w toku obrad walnego zgromadzenia jest regulowane przepisem art. 8³ ust. 1¹ ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1208 z późn. zm.). Przewiduje on, że członek spółdzielni może uczestniczyć w walnym zgromadzeniu osobiście albo przez pełnomocnika, pełnomocnik nie może zastępować więcej niż jednego członka, pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie pod rygorem nieważności i dołączone do protokołu walnego zgromadzenia, lista pełnomocnictw podlega odczytaniu po rozpoczęciu walnego zgromadzenia, przepisu art. 36 § 3 zdanie pierwsze ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze nie stosuje się. Przepis ten został dodany ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo spółdzielcze (Dz. U. poz. 1596 z późn. zm.), która weszła w życie w dniu 9 września 2017 r., a zatem obowiązywał w dacie podjęcia kwestionowanej pozwem uchwały. Zgodnie zaś z art. 1 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, jedynie w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze. Materialnoprawną podstawą oceny zgodności z prawem spornej uchwały zmieniającej statut pozwanej spółdzielni poprzez wprowadzenie wymagań dotyczących formy kwalifikowanej pełnomocnictwa do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu członków spółdzielni powinien być więc art. 8³ ust. 1¹ ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, a nie powołany we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i w podstawach skargi kasacyjnej art. 36 § 4 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze. W tej sytuacji wykładnia art. 36 § 4 prawa spółdzielczego nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia

sprawy, nie stanowi zatem pierwszej przyczyny kasacyjnej w wyjaśnionym wcześniej rozumieniu.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. Zawarty w odpowiedzi powoda na skargę kasacyjną wniosek o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego od skarżącej Spółdzielni został oddalony, albowiem przeciwnik skargi nie domagał się wydania postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, lecz tylko oddalenia skargi i z tym jedynie żądaniem powiązał wniosek o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania kasacyjnego. W sytuacji odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i braku wniosku o przyznanie kosztów w takiej sytuacji nie było podstaw do ich zasądzenia od skarżącego; koszty sporządzenia i wniesienia odpowiedzi na skargę nie mogą być uznane za koszty celowej obrony w tym przypadku, ponieważ wniosek o ich zasądzenie związany był z innym oczekiwanym przez przeciwnika skargi rozstrzygnięciem (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 20 sierpnia 2014 r., II CSK 77/14, OSNC 2015, nr 7 - 8, poz. 91; z 5 grudnia 2013 r., III SK 23/13 oraz z 18 grudnia 2012 r., II CSK 397/12).